

TÜRK MASALLARI

Anonim

Türk Masalları

«Elips Kitap»

Anonim

Türk Masalları / Anonim — «Elips Kitap»,

Kültürümüzün kuşaktan kuşağa aktarımında pek çok araç vardır. Şüphesiz ki masallar da bu araçların en başında gelir. Çocukluk ve gençlik çağlarında okunan bu metinler, genç okurların hem hayal dünyasının hem de kelime dağarcığının gelişmesinde katkıda bulunacaktır. Türk kültürünün köklü birikimlerinden günümüz sayfalarına ulaşan masallarda birbirinden farklı dünyalara yolculuk edecek, o dünyalardaki mekânların ve karakterlerin birer misafiri olacaksınız.

Türk masallarının en güzel seçme metinlerinden oluşan bu eser Emir Nur, Altın Perçemli İkizler, Keloğlan, Yedi Başlı Dev, Melik Aslan ve Talih Baba gibi yıllardan beri severek okunan birçok masalı içeriyor.

Содержание

Altın Ayak Dilruba Sultan	5
Behnane	11
Eteği Temiz Dîlîrîp Hanım	14
Emir Nur	19
İlik Sultan	22
Конец ознакомительного фрагмента.	23

Türk Masalları

Altın Ayak Dilrüba Sultan

Bir varmış, bir yokmuş... Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir oduncu babayla kızı varmış. Fakat kızın gözleri şaşıymış. Oduncu bir gün odun kesmeye gitmiş. Yolda bir dervişe rastlamış.

Derviş ona:

“Baba, bugün odun kesme de beni gezdir, sana bir altın vereyim...” demiş.

Oduncu aksilik etmek istemişse de altını duyunca razı olmuş. Beraber ormana gitmişler. Dolaşırken bir yokuşa gelmişler.

Derviş:

“Baba!” demiş. “Şu yokuşu çıkmak için önce beni arkana al! Sonra da ben seni alayım!”

Oduncu Baba:

“Oo! Koca abanla, koca sarıgınla ben seni nasıl sırtıma alayım?” demiş.

Giderlerken yolda bir cenazeye rastlamışlar.

Derviş:

“Bunun içinde yatan diri midir, ölü müdür?” diye sormuş.

“Diri olsa tabuta koyarlar mı?” demiş bizim oduncu.

Akşam olmuş, oduncu evine dönmüş.

Kızı:

“Baba nerede kaldın?” demiş.

O da başına gelenleri anlatmış. Derviş’in, “Şu yokuşu çıkmak için beni sırtına al, sonra da ben seni alayım.” dediğini söylemiş.

Kız, babasına cevap vermiş:

“O sana öyle dememiş. ‘Yokuşu güle oynaya çıkarım.’ demek istemiş!”

Babası:

“Sonra yolda bir cenaze gördük. ‘Bu tabutun içindeki ölü mü, diri mi?’ diye sordu.” demiş.

Kız da:

“Hayır, babacığım, o sana öyle dememiş. ‘Bu adam zengin midir, fakir midir?’ demek istemiş.” diye karşılık vermiş.

Sabah olmuş. Kız, babasına:

“Baba, yumurta kırayım da o Derviş’e götür, yesin.” demiş. Bir sahana on tane yumurta kırmış. Bir tane de ekmek vermiş. Oduncu bunları alarak evden çıkmış, ormana gelince Oduncu Baba:

“Aman!.. Yumurtaların hepsini o pis Derviş’e mi vereceğim?” diyerek sahanın kapağını açmış, yumurtaların beşini yemiş... Sahanın kapağını kapatarak Derviş’i beklemiş, Derviş geldiği zaman sahanı önüne koyarak:

“Al, bu sahanı kızım sana gönderdi.” demiş.

Derviş sahanın kapağını açınca:

“Altı lodos, üstü poyraz... Ay eksik, gün gedik!..” demiş.

Bu sözleri duyan oduncu, Derviş’in ne demek istediğini anlamadığı için, içinden “Aklımda tutayım da akşam kızıma sorarım.” demiş.

Akşam olunca kızına Derviş’in söylediklerini anlatmış.

Kız da:

“Baba, o sana yumurtaların yarısını yediğini anlatmak istemiş! O Derviş'i bu akşam yemeğe çağırırım.” demiş.

Oduncu, Derviş'i yemeğe çağırmış; Derviş gelmiş, yemek yerlerken kız, Derviş'e kapı aralığında bakıyormuş. Bunu gören Derviş, kızın babasına:

“Eviniz güzel amma bacası eğri!” demiş.

Kız da oradan:

“Bacası eğridir amma dumanı doğru tüter...” diye seslenmiş.

Bunu duyan Derviş, kızı Oduncu'dan istemiş ve onunla evlenmiş. Meğer bu Derviş, bir hakanmış. Kılık değiştirerek gezermiş. Birkaç ay Oduncu Baba'nın yanında kalmış... Sonra karısına:

“Hanım, ben memleketime gidiyorum. Eğer bizim çocuğumuz oğlan olursa bu pazubendi koluna takarak bana yollarsın. Eğer kız ise bu pazubendi satar, kızına çeyiz yaparsın.” diyerek oduncunun evinden ayrılmış.

Gel zaman, git zaman kadının bir oğlu olmuş.

Oğlanın adını “Gök” koymuş. Oğlan on altı, on yedi yaşlarına gelince sokaktaki arkadaşları ona “Torun” demeye başlamışlar...

Çocuk, annesine:

“Anne, benim babam yok mu?” dediği zaman annesi:

Kendi babasını gösterirmiş...

Nihayet çocuk da buna inanmaya başlamış. Kadıncağız, çocuğunu babasına göndermek zorunda kalmış. Pazubendi koluna takarak oğlunu Hakan'a yollamış. Hakan, oğlunun yola çıktığını duyunca memlekette eğlenceler yaptırmış. Bunu duyan bir keloğlan, Gök'ü uzaktan karşılamaya gitmiş.

Gök'e:

“Baban beni gönderdi. Şu kuyudan abdest alıp geçmezsen ölürsün!..” demiş ve oğlanı, beline bir ip bağlayarak kuyuya sarkıtmış.

Gök, abdest alıp:

“Beni yukarı çek!” dediği zaman, Keloğlan:

“Hayır çekmem!” demiş.

Gök:

“Neden çekmiyorsun?”

Keloğlan:

“Eğer ben senin yerine şehzade olursam sen de benim seyisim olursan seni kuyudan çekerim; ölümünden kurtulursun.” demiş.

Gök:

“Vallahi, kimseye söylemem, sen de yerime geçersin. Yeter ki beni kurtar!” diye yalvarmış.

Keloğlan:

“Boynum cellada gelinceye kadar kimseye bir şey söylemeyeceğim, diye söz ver.” demiş ve Gök şehzade de Keloğlan'a söz vermiş. Keloğlan, Gök'ü yukarı çekmiş, oğlanın elbiselerini giymiş, kendisinininkini de oğlana giydirmiş. Şehre geldikleri zaman, Hakan oğlunu hiç sevmemiş; fakat seyisi daha çok sevmiş.

Hakan, Keloğlan'a:

“Oğlum, seyisin yatağını da senin odana mı yaptırayım?” demiş.

“Hayır, babacığım!.. O ahırda atımla yatsın.” diye cevap vermiş.

Hakan ne yapsın? Buna razı olmuş. Günün birinde Keloğlan, Hakan'a giderek:

“Baba, bana bir altın top yaptır!” demiş.

Hakan, oğlunun isteğini yerine getirmiş. Keloğlan'la Gök karşılıklı top oynarken, Keloğlan, Gök'ün başına altın topu hiç durmadan atarmış. Çocuk, ne kadar “Yapma” dese de Keloğlan aldırılmaz, devam edermiş.

Bir gün yine top oynarlarken, çeşmede su dolduran ihtiyar bir kadının testisine topu atmış.

İhtiyar kadın:

“Hey oğul! Sen bir padişah oğlusun, ne diyeyim? Altın Ayak Dilruba Sultan'a âşık olasin!”

Keloğlan bu söz üzerine kendini yere atarak yalancıkta bayılmış. Hemen koşup gelmişler, onu ayıltmışlar.

Keloğlan gözlerini açınca babasına:

“Seyisim gidip Altın Ayak Dilruba Sultan'ı getirsin!” diye tepinmeye başlamış.

Hakan:

“Oğlum, sen deli misin? Ben kaç ordu ile oraya gittim, fakat yine o kızı alamadım.” demiş.

Keloğlan:

“Hayır, hayır, muhakkak gidip alınacak!..” demiş.

Bunun üzerine Hakan, bir gemi hazırlatmış, Gök'ü de bu gemiye kaptan yapmış ve o diyara göndermiş.

Gemi giderken tayfalar:

“Ulan tutsana, tutamazsın!..” diye bağırmaya başlamışlar.

Gök:

“Ne yapıyorsunuz?” diye sormuş.

Tayfalardan biri:

“Balık tutuyoruz.” demiş.

Gök:

“Bırakın zavallı hayvanı... Nenize gerek!” demiş.

Gemi bir müddet daha yol alınca bir balık Gök'ün önüne çıkarak:

“Dile benden ne dilerse?” demiş.

Gök de:

“Senin gibi bir balıktan ne dileyebilirim ki?” demiş.

Bunun üzerine balık, pullarından üçünü kopararak oğlana vermiş ve:

“Başın sıkıya gelince bunları birbirine çakarsın!” demiş.

Gök, pulları alarak cebine koymuş. Birkaç gün sonra, güvertede uyurken bir hışırtı duymuş. Bir de bakmış ki, yanına büyük bir ejderha gelmiş. Derhâl kılıcını çekerek ejderhayı öldürmüş, tekrar olduğu yere uzanmış.

Başı üzerinde bir Zümrüdüanka kuşunun kanat çırpırtığını duymuş. Kuş, oğlana:

“Dile benden ne dilerse?” demiş.

Gök de:

“Senin gibi bir kuştan ne dileyebilirim ki?” demiş.

Zümrüdüanka üç tüy vermiş:

“Başın sıkıya gelince bu tüyleri birbirine çak!” demiş.

Bir müddet sonra gemi birdenbire durmuş. Bir türlü ileri gitmiyormuş. Gök gidip bakmış, geminin önünde iri bir balık kılığında Yunus Baba'yı görmüş. Yunus Baba, oğlana:

“Oğlum! Sen Altın Ayak Dilruba Sultan'ın sarayına girerken bir kale göreceksin; sonra iki sıra hâlinde cellatlar sana: ‘Bahşış, bahşış...’ diyecekler, sen de: ‘Dönüşte veririm.’ dersin. Bundan sonra merdivenlerin birine basar, birini atlarsın. Sonra Sultan'ın yanına gelirsın. O sana: ‘Niye geldin katır herif?’ der. O zaman sen de: ‘Seni almaya geldim güzelim.’ dersin. Al şu iki kılıcı da başın sıkıya gelince çakarsın!” demiş.

Gemi ile bir hayli yol aldıktan sonra karaya çıkmışlar. İlerlemeye başlamışlar. Hakikaten Yunus Baba'nın dediği gibi önlerine bir kale çıkmış. Bunun içinde bir saray varmış. Buradan içeri girince cellatlar:

“Bahşış, bahşış!” diye bağırmışlar.

O da:

“Dönüşte, dönüşte!..” demiş.

Merdivenlerin birine basmış, öbürüne basmadan atlamış. Altın Ayak Dîlrüba Sultan’ın yanına gelmiş. Altın Ayak Dîlrüba Sultan, yüzünde kırk peçeyle oturuyormuş.

Gök’e:

“Niye geldin katır herif?” deyince o da:

“Seni almaya geldim güzelim.” demiş.

Bunun üzerine Altın Ayak Dîlrüba Sultan ellerini çırpmış, gelen kızlara:

“Bunu taş odaya kapatın!” demiş.

Ertesi gün hizmetçilerden biri gelmiş. Ona bir kösele, kırık bir tabak parçası, bir de demir parçası vermiş ve:

“Bu kösele, karpuz olacak; kırık tabak da sağlam bir tabak olacak. Demir parçası da bıçak olacak! Eğer sen bunları yaparsan Dîlrüba Sultan senin, sen de onunsun!” diyerek çıkıp gitmiş.

Oğlan düşünmüş, taşınmış. Yunus Baba aklına gelmiş. Verdiği kılları birbirine çakınca Yunus Baba karşısında görünmüş.

“Söyle oğlum derdin nedir?” diye sormuş.

Şehzade her şeyi anlatmış.

“Bunları nasıl yapayım?” demiş.

Yunus Baba, köseleyi eliyle sıvayınca kösele, bir karpuzla dönüşmüş; kırık tabağı eliyle sıvamış, tabak yapışmış; demire de elini sürmüş, demir bir bıçak olmuş.

Bunları yaptıktan sonra gözden kaybolmuş. Oğlan hemen karpuzu ortadan yarmış, tabağa koyarak Sultan’ın önüne götürmüştü. Sultan bunu görünce:

“Saymam! Saymam!” demiş.

Yine ellerini çırparak hizmetçileri çağırmış:

“Bu genci taş odaya hapsediniz!” demiş.

Ertesi gün Gök’ün yanına yine bir hizmetçi gelerek:

“Karşıda bir dağ var! Yarın sabah oraya gideceksin. Eğer sen Sultan’dan önce gidip de çalı çırpı toplayarak kahve pişirirsen Sultan senin, sen de onunsun!” demiş ve gitmiş. Oğlan kılları çakmış, Yunus Baba görünmüş. Ona her şeyi anlatmış.

Yunus Baba da:

“Yarın sana uyuz, pis bir katır verecekler. Sultan’ın atı da çok iyi koşan güzel bir attır. Al bu kamçıyı, kimseye göstermeden katıra vur!” demiş, kaybolmuş.

Sabah olunca oğlana bir katır vermişler. O da kimseye göstermeden kamçı ile katıra vurmuş. Katır bir küheylan gibi uçmuş. Dağa vararak derhâl çalı çırpı toplamış, kahveyi pişirmiş. Fincana boşaltınca karşısında Altın Ayak Dîlrüba Sultan’ı görmüş.

Sultan yine:

“Saymam! Saymam!” dedikten sonra:

“Kahve fincanını yıkar, sepete koyar ve saraya benden önce gidersen ben seninim, sen de benimsin!..” demiş.

Oğlan işini bitirince katıra bir kamçı vurmuş. Katır sarayın önüne gelivermiş.

Sultan yine:

“Saymam! Saymam!..” demiş.

Yine oğlanı taş odaya kapatmışlar. Ertesi gün yine bir hizmetçi gelerek:

“Sultan Hanım’ın beş yaşında iken denize bir yüzüğü düşmüş. Onu derhâl bulacaksınız!” demiş.

Bu defa Gök’ün aklına kurtardığı balık gelmiş. Balığın verdiği pulları birbirine çakınca balık çıkagelmiş:

“Ne istiyorsun?” demiş.

O da:

“Sultanın yüzüğü denize düşmüş. Bulabilir misin?” demiş.

Balık kaybolmuş. Dönüp geldiği zaman ağzında Sultan’ın yüzüğü bulunuyormuş. Gök, yüzüğü almış, Altın Ayak Dilruba Sultan’a götürmüş.

Sultan yine:

“Saymam! Saymam! Gül Sultan, Güllü Sultan’a ne dedi? Güllü Sultan, Gül Sultan’a neden darıldı? Bunu bilersen ne âlâ.” demiş.

Oğlan düşünmüş, taşınmış. Bu defa aklına Zümrüdüanka kuşu gelmiş. Hemen, verdiği tüyleri birbirine çakmış. Zümrüdüanka kuşu gelmiş. Oğlan derdini söylemiş.

O da:

“Yarın yanına bir ip al! Beni karşıki dağın başında bekle!” demiş. Oğlan, ertesi gün kuşun dediği dağın eteğine giderek Zümrüdüanka kuşunu beklemiş. Zümrüdüanka kuşu gelince sırtına binmiş. Dağda bulunan bir kuyunun başına gelmişler.

Zümrüdüanka:

“Bu kuyuda bir dev anası var. Yanında iki tane kuş kafesi durur. Bunların dışında Kevser elması, Kevser şarabı da buradadır. Eğer dev orada yoksa onların hepsini al, beni çek, diye bağır!” demiş ve oğlanın beline ipi bağlamış.

Oğlan kuyuya indiği zaman dev anası meydanda yokmuş. Hemen kuşları almış, Kevser elmasıyla, Kevser şarabını da aldıktan sonra:

“Çek!...” diye bağırması.

Zümrüdüanka onu kuyudan çekmiş, doğruca saraya gelerek Altın Ayak Dilruba Sultan’ın karşısına geçip kafesleri göstermiş.

Bunun üzerine kız:

“İşte tamam, şimdi oldu.” demiş.

Meğer bu iki kafesten birinde Gül Sultan, öbüründe de Güllü Sultan varmış. Bunlar tılsımlı oldukları için birbiriyle darılınca kuş şekline girmişler. Kevser şarabından bir yudum vermişler, Kevser elmasını da koklayınca iki tane ahu gibi güzel kız meydana çıkmış.

Şehzade Gök, onların yanında birkaç ay kaldıktan sonra hep beraber yola çıkmışlar; babasının ülkesine varmışlar. Keloğlan onların hepsini görünce sevincinden deliye dönmüş, bağırarak:

“Ben bir kız istedim, o bana üç kız getirdi.” demiş.

Keloğlan bu üç kızı almak için düğün hazırlığına başlamış.

Fakat kızlar:

“Biz Gök ile evlenmek isteriz!” demişler.

Altın Ayak Dilruba Sultan kızlara demiş ki:

“Siz hiç üzülmeyiniz. Keloğlan güvey gireceği akşam her birimizin odasında namaz kılacak. O zaman arkasına bir tekme vurarak kapıdan atarız.”

Keloğlan güvey girdiği gece, ilk önce Altın Ayak Dilruba Sultan’ın odasına gelmiş. Keloğlan namaz kılarken kız arkasına bir tekme vurmuş ve onu kapıdan dışarı atmış. Keloğlan ağlamaya başlamış.

Sonra da:

“Neden ağlıyordum... İki tane daha karım var!” diyerek Güllü Sultan’ın odasına girmiş. O da aynı şeyi yapmış. Bundan sonra Gül Sultan’ın odasına girmiş, o da tekme atmış.

Bunun üzerine Keloğlan:

“Beni istemiyorlar, seyisimi istiyorlar. Seyisi cellada veriniz!...” demiş.

Gök’ü cellada teslim ederek öldürmüşler. Bunun üzerine üç kız:

“Ölüsünü isteriz de isteriz!” diye tepinmeye başlamış...

Keloğlan:

“Aman ölüsünü veriniz, bakalım ne yapacaklar?” demiş.

Bunun üzerine kızlara ölüyü vermişler. Kızlar hemen Kevser şarabını oğlanın kesik başına sürmüşler; başı, vücuduna yapıştırmışlar. Sonra da Kevser elmasını koklatmışlar. Oğlan üç kere aksırdıktan sonra derhâl canlanmış. Bunu haber alan Keloğlan:

“Demek iyi kesmemişler, tekrar kellesini uçursunlar!” demiş.

Cellatlar, oğlanı yakalayarak öldürmeye götürürlerken Hakan da pencereden bakıyormuş. Oğlan kolunu sıvayarak Hakan’a, pazubendi göstermiş.

Bunun üzerine Hakan:

“Durunuz!” emrini vermiş ve oğlanı yanına çağırılmış. Şehzade başından geçenleri bir bir anlatmış. Bunun üzerine Hakan, Keloğlan’ı iki ağacın gövdesine gerdirmiş ve halka:

“Bu hain Keloğlan’ın önünden her geçen etlerini cımbızla çeksın!” demiş. Halk da Hakan’ın dediğini yapmış, bu suretle Keloğlan cezasını bularak acılar içinde kıvrana kıvrana ölmüş. Hakanın asıl oğlu Gök de bu üç kızla kırk gün, kırk gece düğün yaparak evlenmiş. Onlar ermiş bahtına biz çıkalım tahtına!

Gökten üç elma düşmüş; biri anlatana, biri dinleyene...

Biri de yazana!..

Behnane

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir memlekette gayet zengin bir adam ve bunun Behnane adında gayet güzel bir kızı varmış. Kız daha on yaşına basarken annesi ölmüş. Babası bu acı üzerine beş yıl hiç evlenmemiş. Kızı on beş yaşına gelince evlenmeye karar vermiş. Bu haber şehirde yayılmış. Bir gün Behnane mektebe gidince hocası çağırmış ve:

“Kızım, babanın evlenmek istediğini öğrendim. Senin üvey anne elinde kalıp da eziyet çekmene dayanmam. Onun için beni alsın. Hiç olmazsa sana üvey analık yapmam.” demiş.

Bunun üzerine Behnane:

“Peki, hocacığım... Siz merak etmeyiniz, ben babama söylerim.” demiş.

Akşam evde babasına söyleyerek babasından kabul cevabını almış. Ertesi gün Hoca Hanım’a söylemiş.

Bir müddet sonra, Hoca Hanım gelin olarak Behnanelere gelmiş ve hep birlikte mesut bir hayat yaşamaya başlamışlar. Bir müddet sonra Hoca Hanım, evlerinin altında bulunan bir Peri Padişahı’nın oğlu ile sevmeye başlamış. Hoca Hanım’ın gezmeye gittiği bir gün, Behnane kendi kendine:

“Mademki annem evde yok... Ben de temizlik yapayım.” demiş.

Kollarını sıvayarak evi temizlemeye başlamış. Her tarafı süpürmüş ve çıkan tozları da odanın arkasına toplamış. Kürekle bu tozları alıp sokağa atarken küreğe bir şey takılmış. Eğilmiş bakmış ki bir kilit!.. Kilidi açmış ve orada bir merdiven ve onun altında bir has bahçe görmüş. Biraz düşündükten sonra aşağı inmeye karar vermiş, aşağı inince bu has bahçede gayet güzel bir delikanlı görmüş.

Behnane:

“Aa! Burada yabancı bir erkek var!” diyerek dışarı çıkmış, kapıyı kapamış, kilitlemiş ve içeri odasına gidip oturmuş. Akşam annesi gelmiş, yemişler içmişler, sonra da yatmışlar. Kadın, evde kimse yokken yine Peri Padişahı’nın yanına inmiş.

Her zaman sorduğu soruyu tekrarlamış:

“Ay mı güzel, gün mü güzel; sen mi güzel, ben mi güzel?” demiş.

Peri Padişahı:

“Ne ay güzel ne gün güzel; ne sen güzel ne ben güzel... İlle Behnane!.. İlle Behnane!..” diye bağırılmış.

Kadın, Behnane’nin kendi sevgilisi ile seviştiğine hükmetmiş. Behnane’yi evden atmaya karar vererek büyücü bir kadına gitmiş, vaziyeti anlatmış ve kendisine bir akıl öğretmesini istemiş.

Büyücü demiş ki:

“Ben sana şimdi bir şepit¹ veririm. Sen de bunu yatağının altına koyarsın, döndükçe çıtır çıtır eder; sen de ‘Aman kocacığım bu kız beni yataklara düşürdü, bak her tarafım çıtır çıtır ediyor, bu kızı illa at!’ dersin ve bu suretle o kızı evden attırırın.” demiş.

Kadın, cadının söylediklerini aynen yapmış ve kocasını aldatarak Behnane’yi evden attırmaya söz almış. Ertesi gün babası Behnane’yi yanına çağırmış ve kızına:

“Kızım bugün amcana gideceksin, hazır ol, bir saat sonra ben seni alıp götürceğim.” demiş.

Bir saat sonra Behnane ile yola çıkmışlar. Az gitmişler, uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler, bir ağaçlık dağa gelmişler. Bu ağacın altına gelince durmuşlar.

Babası demiş ki:

“Eyvah! Evde mühim bir şeyi unuttum, sen dur da ben şimdi gelirim.” demiş ve bunun üzerine geldiği yoldan ters yüzü dönmüş ve geri gitmiş. Behnane akşama kadar beklemiş. Babası gelmemiş. Akşam bir ağacın üzerine çıkmış, ağacın üzerinde sabaha kadar beklemiş; fakat babası gelmemiş. Ertesi gün başının çaresine bakmak için geldiği yolun aksine yoluna devam etmiş ve öğleye doğru bir konağa rastlamış. Bu konağın kapısını çalmış, karşısına bir ihtiyar çıkmış. Behnane başından

¹ Şepit: Hamurdan, çok ince açılarak sacda pişirilen ekmek.

geçenleri bu adama anlatmış. Bu ihtiyar, ahu kadar güzel bu kızı hayranlıkla seyretmiş. Bu kız bir dünya güzeliymiş; uzun boylu, sırma saçlı, beyaz tenli, iri siyah gözlü ve masum yüzlü bir kızmış...

İhtiyar:

“Burası Kırk Haramilerin evidir, amma akşam geldikleri vakit, seni istemezlerse yarın başının çaresine bakarsın.” demiş.

Behnane’yi odasına almış, akşam olmuş, Kırk Haramiler gelmiş. Sofraya oturmuşlar.

O zaman ihtiyar:

“Benim bir kızım olsa, beni arasa arasa bulsa sizin neyiniz olur?”

Kırk Haramiler hep bir ağızdan:

“Dünya ve ahiret kardeşimiz olur!” demişler.

Haramibaşı:

“Eğer kızın güzel ise bana namahremdir!” demiş.

İhtiyar yerinden kalkmış ve kızı odaya getirmiş. Haramibaşı, kızı görünce bakmış ki bu kız tasviri cihan, mahbubu zaman!.. Bunun üzerine gözlerini kapamış ve:

“Bu kız bana mahremdir.” demiş.

Bu güzel kızı derhâl sevmiş ve kızı evlatlığa kabul etmiş.

Behnane orada mesut yaşayadursun... Biz gelelim Behnanelerin evine... Hoca Hanım derhâl iyi olmuş. Bir müddet sonra yine Peri Padişahı’nın yanına gitmiş ve ona:

“Ay mı güzel, gün mü güzel; sen mi güzel, ben mi güzel?” demiş.

Peri Padişahı da:

“Ne ay güzel ne gün güzel; ne sen güzel ne ben güzel... İlle Behnane!.. İlle Behnane!..” demiş.

Kadın kızarak:

“Aptal sevgilim, ben Behnane’yi bir dağa attırdım. Onu, dağ başında kurtlar, kuşlar yemiştir.” demiş. Peri Padişahı da ona, Behnane’nin nerede ve nasıl mesut olduğunu söylemiş. Bunun üzerine kadın, yine büyücüye gitmiş ve sihirli bir yüzük yapmasını söylemiş. Kadın bu yüzüğü yaptırmış, Hoca Hanım yüzüğü alınca Şehzade’nin tarif ettiği yere gitmiş ve kızı bulmuş:

“Ah benim güzel kızım, o hain baban seni dağ başına attı, ben sensiz kaldım. Hiç olmazsa bana bir kere yüzünü göster de iyi olup olmadığını göreyim.” demiş.

Kız, kapının kilitli olduğunu ve görüşemeyeceğini söylemiş.

Kadın:

“Hiç olmazsa kapının aralığından parmağını uzat da şu yüzüğü bir hatıra olarak sana takayım.” demiş.

Kız parmağını uzatmış, üvey annesi de yüzüğü parmağına takmış, takar takmaz kız yere düşüp ölmüş. Üvey annesi de sevine sevine memleketine dönmüş. Akşam olunca haramibaşı eve gelmiş, kızın ölü bir hâlde yerde yattığını görmüş. Kızı alıp yatağına yatırmış. Seslenmiş; fakat uyanmayınca ağlamaya başlamış. Arkadaşları gelmiş, kızın hâlini görerek onu gömmeye karar vermişler. Gidip altından bir tabut yaptırmışlar, Behnane’ye güzel elbiseler yaptırarak tabuta koymuşlar, onu bir tepeye bırakmışlar. Haramibaşı her gün gider, Behnane’nin tabutu başında ağlarmış. Bir gün o memleketin hakanının oğlu, lalasıyla gezerken bir tepede pırıl pırıl yanan bir şey görmüş.

Şehzade:

“Lala gel, oraya gidelim.” demiş ve yola koyulmuşlar.

Tabutun içini açmışlar, oğlan Behnane’nin güzelliğine hayran kalmış ve onu saraya götürmeye karar vermiş. İki birden kızı alarak saraya götürmüşler. Bir yatağa yatırmış ve günlerce aç susuz:

“Senin ölü böyle olursa dirin nasıl olur?” diye ağlamış.

Bu işe hiddetlenen Hakan, kızın yıkanıp gömülmesini emretmiş. Kızı yıkarlarken parmağındaki yüzüğü de çıkarmışlar. Sihirli yüzük çıkar çıkmaz kız dirilmiş ve başından geçenleri birer birer anlatmış. Bunun üzerine Hakan, Behnane’yi oğlu ile evlendirmiş. Bir yıl sonra da bir bebekleri olmuş. O çocuğunu büyütedursun, biz yine eve dönelim. Hoca Hanım, yine Peri Padişahı’na:

“Ay mı güzel, gün mü güzel; sen mi güzel, ben mi güzel?” demiş.

Peri Padişahı:

“Ne ay güzel ne gün güzel; ne sen güzel ne ben güzel... İlle Behnane!.. İlle Behnane!..” demiş.

Kadın:

“Ben onu öldürdüm.” diye cevap vermiş.

Bunun üzerine Peri Padişah'ı kızın bir şehzade ile evlendiğini anlatmış. Hoca Hanım, tekrar cadı karısına giderek bir sihirli iğne yaptırmasını söylemiş. Cadı iğneyi yapmış. Hoca Hanım bu iğneyi alarak saraya gitmiş, uşaklara:

“Bizi yalnız bırakınız da biraz konuşalım!” demiş.

Uşaklar dışarı çıkmış. Kızı severken yavaşça sihirli iğneyi batırıvermiş. Behnane, derhâl bir kuş olup uçmuş. Kadın, hemen elbiselerini değiştirip feryada başlamış:

“Beni yalnız bıraktınız da bu hâlde soktunuz? Şehzade gelsin de ben size gösteririm!” diye bağırırmaya başlamış.

Akşamüzeri saraya gelen Şehzade, karısını çirkin bir hâlde görünce çok hiddetlenmiş ve uşaklara bağırıp çağırmış. Hemen hekimleri çağırtmış. Kadın hekimlere, kendisini iyi etmezlerse çok para vereceğini söylemiş. Bu sebeple hekimler her gün geliyor; fakat hastayı iyi edemiyorlarmış. Birkaç gün sonra has bahçede yatan bahçıvanbaşı, garip bir olayla karşılaşmış. Üç güzel gül dalından birine bir kuş konmuş ve bahçıvanbaşına:

“Bahçıvanbaşı!.. Bahçıvanbaşı!..” demiş.

Bahçıvan hayretle bu güzel kuşa bakarak:

“Efendim!” deyince kuş:

“Büyük Şehzade'm uyuyor mu?”

“Uyuyor.”

“Küçük Şehzade'm uyuyor mu?”

“O da uyuyor!”

“Uyusun, uyusun, üstüne güller бүрүсүн, konuştuğum dallar hep kurusun!” demiş ve kuş derhâl uçmuş, hakikaten konuştuğu dal da kurumuş.

Bahçıvanbaşı bunu Şehzade'ye anlatmış. Kuş ertesi gün yine bu dala konarak tekrar kurutmuş, bunun üzerine Şehzade, bahçıvanbaşının kulübesinde yatmış ve gül dalına da ökse sürmüşler.

Kuş yine gelerek:

“Şehzade'm uyusun, uyusun, üstüne güller бүрүсүн, konuştuğum dallar hep kurusun!” demiş. Fakat uçamayarak ayaklarından ökseye yapışmış. Şehzade dala koşarak bu güzel kuşu almış bir kafese koyup beslemeye başlamış, bunu duyan hain kadın, hekimlere:

“Şehzade'nin odasında bulunan kuşu kesip kalbini bana yedirmesini Şehzade'ye söyleyiniz, size bir avuç altın vereceğim.” demiş.

Hekimler altınları duyunca Şehzade'ye söylemişler, Şehzade de razı olmuş. Şehzade, kuşu hekimlere vermeden önce bu güzel kuşu eline alarak severken eline sert bir şey değmiş. Tüyleri üflemiş, bir de bakmış ki, kuşun başında bir iğne var. Hemen kuşun başından iğneyi çekip çıkarmış. Behnane eski güzelliği ile meydana çıkıvermiş.

Kızcağız:

“Şehzade'm!.. Bu hain üvey anam bir büyücüdür. Beni her zaman bu feci hâllere sokan alçak odur. Cezasını ver.” demiş ve ağlamaya başlamış. Gözlerinden inciler dökülmüş.

Şehzade gazaba gelerek:

“Vay hain! Ben şimdi onun melun vücudunu cehenneme gönderirim!” diyerek kadının odasına gitmiş, kız da arkasından gelmiş.

Şehzade:

“Bre cadı! Kırk satır mı, kırk katır mı istersin?” deyince kadın:

“Satır düşman başına... Kırk katır isterim!” demiş.

Bu hain üvey anneyi cellatlar kırk parçaya bölmüşler. Her parçasını bir katıra koyarak her birini bir tarafa yollamışlar. Şehzade ile Behnane de eski mutlu günlerine geri dönmüşler.

Eteği Temiz Dildirip Hanım

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, develer tellal pireler berber iken Ali Bey adında bir derebeyi varmış. Bu derebeyinin iki cariyesinden başka ne karısı ne de anası varmış. Ali Bey düşünmüş taşınmış, bu işin böyle gitmeyeceğini anlayınca evlenmeye karar vermiş. Bu arzusunu cariyelerine açmış ve demiş ki:

“Sizden başka bir odalık daha alacağım. Onunla evleneceğim!”

Cariyeler bunu doğru bularak:

“Kaderiniz efendimiz!” demişler.

Ali Bey hemen esir pazarına giderek Dildirip adında güzel bir cariye almış. Onu konağına getirerek evlenmiş. Dildirip Hanım, Ali Bey’i, Ali Bey de Dildirip Hanım’ı çok seviyormuş. Ali Bey’in evde olmadığı bir gün Dildirip Hanım, Ali Bey çiçeği çok sevdiği için ona has bahçeden bin bir türlü çiçek toplamaya inmiş. Elleri işlerken bir yandan da mırıldanıyormuş...

“Tanrı’m ben başı kavuklu bir adamın kızı idim. Hâlbuki şimdi Ali Bey gibi bir derebeyinin karısı oldum. Tanrı’m bu saadetten beni mahrum etme!” demiş.

O sırada konaktan Ali Bey’in sesi gelmeye başlamış. Dildirip Hanım, çiçekleri kaptığı gibi konağa koşmuş. Cariyelere yarı şaka, yarı da kızmış gibi söylenmiş:

“Ali Bey geldi de bana niçin haber vermediniz?” demiş ve Ali Bey’in yanına koşarak gitmiş, ona yaptığı buketi göstermiş.

“Bak sana ne güzel çiçekler topladım.” demiş, Ali Bey de teşekkür ederek çok sevdiği karısını kucaklamış.

Aylar, yıllar geçtikten sonra başka bir diyarın derebeyi, Ali Bey’e savaş açmış. O da savaşa gitmek üzere ülkesinden ayrılırken konağını ve karısını tanıdığı en namuslu insan olan İsmail Ağa’ya emanet ederek demiş ki:

“Karım ve konağım sana emanettir, karıma ve konağıma benim yokluğumu bildirme.” demiş ve atına atlayarak savaşa gitmiş. İsmail Ağa, Dildirip Hanım’ın yüzünü görünce hemen oracıkta ona âşık olmuş. Onun yüzünü bir daha nasıl göreyim, diye düşünür dururmuş. O böyle düşünüp dururken kapı vurulmuş, bir atlı Tatar gelerek Ali Bey’den bir mektup getirmiş. İsmail Ağa bu mektubu okumuş, içinde “Yerimize vardık!” yazılı imiş. İsmail bu mektubu vesile bilerek sevinmiş, Dildirip Hanım’ı görmek için odasına koşmuş ve mektubu ona vermiş.

Dildirip Hanım bu mektuba çok sevinmiş, biraz sonra dışarı çıkmış. Bu esnada İsmail Ağa’nın kafasından şu düşünce geçmiş: “Dildirip Hanım’ın başı örtülü, onu iyice göremiyorum. Şu sedirin altına saklanır, o, gece uyurken soyunur, ben de onu güzelce seyredirim.” Şeytana uyarak sedirin altına girmiş. Dildirip Hanım içeri girince İsmail Ağa’nın gittiğini sanarak kapısını kilitlemiş ve örtüsünü çıkararak pencerenin önüne oturmuş, kocasını düşünmeye başlamış. Bu düşünce ile gözünün nuru sönmüş, sedir üzerinde uyuyakalmış. İsmail Ağa kadını doya doya seyrettikten sonra sedirin altından çıkmış. Kapıya doğru yürümüş, kapının kilitli olduğunu görerek kilidi açmış, dışarı çıkmış; fakat kapıyı da açık bırakmış. İsmail Ağa gittikten biraz sonra Dildirip Hanım uyanmış. Kapının açık olduğunu görerek cariyelerini çağırtmış. Demiştir ki:

“Ben uyurken kapıyı kilitlemiştim, şimdi açık buldum belki de unutarak açık bırakmışımdır.”

Cariyelerden biri:

“Aman hanımcığım, nasıl olur, odanıza su koymak üzere geldiğimiz zaman kapıyı kilitli gördük, suyu bırakamadık.” demiş.

Dildirip Hanım bunu duyunca, hemen İsmail Ağa’yı çağırtmış.

“Aman İsmail Ağa, Ali Bey gitti diye evimize hırsızlar giriyor. Kapıyı kilitletiğim hâlde açık buldum, bu ne biçim iş böyle!”

İsmail Ağa bunun üzerine, cariyelere dışarı çıkmalarını söylemiş ve Dildirip Hanım’ın önünde diz çökerek şöyle demiş:

“Hanımcığım, artık ben sana gönül verdim. Şeytana uyarak sedirin altına girdim ve çıkarken de kapıyı açık bıraktım. Ali Bey yok... Siz benimle evleniniz. Size Ali Bey’in hayatından daha üstün bir hayat sürdürürüm.”

Dilfirip Hanım kızmış:

“Defol karşımdan hain köpek, ne yazık ki Ali Bey sana güvenerek beni sana emanet etmiş, defol karşımdan!” demiş.

İsmail Ağa:

“Fakat sana çok şeyler yaparım, kendine gel!”

Dilfirip Hanım:

“Elinden geleni arkana koyma! Yalnız şu dakikadan sonra bir daha gözüme görünme!” demiş ve onu kovmuş.

İsmail Ağa gittikten sonra Dilfirip Hanım, kocasına bir mektup yazarak Tatar ağası olan Ahmet Ağa’ya mektubu vermiş ve Ali Bey’e götürmesini söylemiş; fakat Ağa, konak kapısından çıkmadan İsmail Ağa yakasına yapışmış ve elindeki mektubu alarak parçalayıp onun yerine kendisinin yazdığı mektubu tutuşturmuş. Ahmet Ağa bundan bir şey anlamayarak mektubu Ali Bey’e götürmüş. Ali Bey mektubu okuyunca beyninden vurulmuşa dönmüş; çünkü mektupta Dilfirip Hanım’la, İsmail Ağa’nın başa çıkmadığını ve eve erkeklerin birinin girip diğerinin çıktığı bildiriliyormuş. Ali Bey de mektubun verdiği acı ve gazabından kendini bilmeyerek şöyle bir mektup yazmış:

“Dilfirip’i derhâl konağın zindanına atınız!..”

Bu mektup İsmail Ağa’nın eline geçer geçmez soluğu Dilfirip Hanım’ın odasında almış:

“İşte kocandan mektup geldi, seni zindana atacağız ve yaptığına pişman olacaksın!” demiş.

Dilfirip Hanım, istifini bozmadan:

“Dilediğini yap dememiş miydim?” diye İsmail Ağa’nın önüne düşerek zindana gitmiş.

Dilfirip Hanım’a zindanda yemek olarak bir dilim ekmek, içecek olarak bir bardak su veriyorlarmış. Bu zulümler arasında kıvranırken günün birinde zindanın bir karanlık köşesinde nur topu gibi bir erkek çocuk dünyaya getirmiş. Çocuğun giyeceği olmadığı için entarisini yırtarak ona kundak yapmış. Bir gün hanımlarını çok merak etmiş olan cariyeler gizlice zindanın kapısına gelip zindancıya:

“Aman zindancı, canım zindancı. Tek bir dakika hanımımızı görelim. İstersen sana bir avuç altın dahi verebiliriz.” diyerek birkaç altını zindancının eline tutuşturmuşlar.

Zindancı:

“Eğer İsmail Ağa görürse elinden çekeceğimiz var. Ne yapalım altınlara dayanamayacağım.” demiş ve kapıyı açarak kızları içeri sokmuş. Kızlar içeri girer girmez hanımlarının boynuna sarılmışlar. Günlerden beri yıkanmamış yüzünü öpmeye başlamışlar ve demişler ki:

“Hanımcığım, başınıza gelen bu felaket nedir? Size yardım etmek istiyoruz!”

Dilfirip Hanım:

“Artık benim bu dünyada işim kalmadığı için bütün olanları bir bir anlatacağım.” diyerek başından geçenlerin hepsini anlatmış, sonra kızlardan bir kâğıt isteyerek bir vasiyetname yazmış ve kızlara bunu saklamalarını tembih etmiş.

Cariyelerden biri vasiyetnameyi saçları arasında saklamış. Tam kapıdan çıkacakları sırada Dilfirip Hanım:

“Sizden bir dileğim daha var, ne yapıp edin bir testi su getirin.” demiş.

Kızlardan biri, hemen zindancının ellerine yapışarak:

“Aman zindancıbaşı, bize şu iyiliği de yap, hanımımıza bir testi su ver, sana bir avuç altın daha veririz.” demişler. Zindancı, homurdanarak ve korkarak bir testi su getirmiş, kızın eline tutuşturmuş; sonra da:

“Biraz çabuk olun, şimdi İsmail Ağa gelirse sizin de benim de kafamızı uçurtur.” demiş.

Kızlar tekrar Dildirip'e veda ederek ve vasiyetnamesini iyi saklayıp Ali Bey'e vereceklerine söz vererek çabucak dışarı çıkmışlar. Sarayda İsmail Ağa, Dildirip Hanım'ın bir de çocuğu olduğunu duyunca Ali Bey'e bir mektup daha yazmış. Mektubunda şunlardan bahsetmiş:

“Karınız saraya girip çıkan adamlardan bir çocuk doğurdu, bu çocuğu ne yapalım?”

Hâlbuki bu çocuk kocasından imiş. Ali Bey bu mektubu alınca tekrar şaşırılmış ve müthiş bir kızgınlık ile bir mektup yazmış.

Mektubunda:

“Artık onunla benim alakam kalmadı, onun cezası ölümdür, cellatlara teslim et!” demiş.

Tatar ağasının eline tutuşturmuş. Mektup, İsmail Ağa'nın eline geçince sanki dünyalar onun olmuş gibi soluğu zindanda almış. Zindana girerken zindancıbaşına:

“İki cellat çağır.” diye emir vermiş.

Zindancı, cellatları çağırmaya gidince Dildirip Hanım'ın yanına girmiş ve:

“İşte beni sevmedin, cezanı göreceksin, başın çocuğunla beraber kesilecektir.” demiş.

Eteği temiz Dildirip Hanım da:

“Elinden geleni arkana koyma!” diyerek yerinden kalkmış, cellatların önüne düşmüş. Az gitmişler, uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler, sonunda bir uçurum kenarına varmışlar.

Cellatlardan biri Dildirip Hanım'a:

“Haydi bakalım, koy başını kütüğe, vuracağız!” demiş.

Dildirip Hanım da iki celladın ayaklarına kapanarak:

“Daha gencim, yaşamak istiyorum. O hain İsmail Ağa'nın alçaklığını bildirmek istiyorum, bana kıymayınız, bana merhamet ediniz!”

Cellatlardan biri arkadaşına dönerek:

“Yahu! Ne kadar zamandan beri adam başına kıydım. İçime kuş gözü kadar bir merhamet gelmemişti. Hâlbuki şimdi merhametli bir adam gibi içim burkuluyor.”

Diğer cellat:

“Aman yahu! Güzelliğini görüp de sakın kanma! Yoksa onun başı yerine senin başın gider.” diyerek palasını çekmiş.

Dildirip Hanım tekrar ayaklarına kapanarak yalvarmış: “Aman ne olur cellatbaşı bana kıyma! Başımı vurma!” Cellatlardan öteki de merhamete gelerek kıza demiş ki:

“Öyle ise gömleğini çıkar, kana boyayalım, İsmail Ağa'ya kanlı gömleği götürelim.” demiş.

Kız da:

“Siz erkeksiniz, ben ise kadını, sizin yanınızda nasıl soyunabilirim. Müsaade ediniz de şu çalılığın arkasında soyunayım.” demiş ve oraya giderek gömleğini çıkarmış. Cellatlardan biri arkadaşına:

“Bak hele... Eğer bu kadın kötü olmuş olsaydı, bizim yanımızda soyunurdu. İsmail Ağa'nın bu kadına bir garezi var galiba!..” demiş.

Dildirip Hanım da gömleği cellatlara vermiş. Cellatlar yolda giderken bir tavşan vurmuşlar, kanını gömleğe bulamışlar. Cellatlar saraya vardıkları zaman, doğruca İsmail Ağa'nın yanına çıkmışlar. Kanlı gömleği göstererek:

“Başımı kestik, gömleği kana boyayarak size getirdik!” demişler.

İsmail Ağa hiddetlenerek:

“Vay kâfirler vay! Hem onun gibi bir dilberi öldürüyorlar hem de gömleğini bana gösteriyorlar...” demiş ve ellerine ellişer lira vererek:

“Artık bu memlekette sizi görmeyeyim, adınızı da duymayayım.” demiş. İki cellat giderken birbirlerinin yüzüne bakarak:

“Allah Allah amma da tuhaf adam. İyi ki kızı öldürmedik, saraydan iç rahatlığıyla çıkıyoruz.” demişler.

Dildirip Hanım, cellatlar gittikten sonra uçurumun aşağısına bakmış, aşağıda bir kumsal olduğunu ve yakınından bir ırmak aktığını görerek sevinmiş.

Kendi kendine:

“Tanrı’m! Sen bana yardım et de şu uçurumdan aşağı ineyim.” demiş. Çocuğunu bağrına basarak uçurumdan inmeye başlamış. İki üç saat çabaladıktan sonra kayalardan aşağı inmeye muvaffak olmuş. Aşağı indiği zaman karşıda bir yiğit delikanlının yattığını görmüş. Ona doğru koşarak sormuş:

“Aman yiğidim ne oldu sana?”

Yiğit de:

“Arkadaşlarımla ava çıkmıştık. Arkadaşlarım beni kıskanarak vurdular ve beni bu hâle koydular. Şu heybemde bir tas var, bana bir yudum su ver.” demiş.

Kız koşmuş ve su almak için pınara gitmiş. Fakat döndüğünde delikanlıyı orada ölmüş bulmuş. Hemen delikanlının elbiselerini çıkartarak üzerine giymiş ve delikanlıyı oracığa gömmüş. Sonra doğruca delikanlının heybesinin yanına koşmuş ve bir insanın ihtiyacını giderecek kadar eşya bulmuş. Bu eşyaları bulduktan sonra aklına, barınmak için bir kulübe yapmak gelmiş. Hemen etraftan ağaçlar keserek kendine derme çatma bir kulübecik yapmış. Eteği temiz Dildirip Hanım, kendisini barındırmak için bir kulübe yapmaya uğraşırken, sarayda, İsmail Ağa ben bir güzeli öldürttüm, diye önüne içki masasını almış, iki cariyeye de karşısında el pençe divan durarak ona hizmet ediyorlarmış. İsmail Ağa içtikçe önüne gelene bağıyor ve sesi sarayda çın çın ötüyormuş. Aradan yıllar geçtikten sonra Ali Bey, kendi kendine şöyle düşünmüş: “Acaba ben karımı haksız yere mi öldürttüm? Saraya haber vermeden gidip bir bakayım neler oluyor?” demiş. Hemen atına atlayıp tozu dumana katarak sarayına varmış, saraydan içeri girmesiyle İsmail Ağa’nın sesi kulaklarında çınlamış.

İsmail Ağa bir elinde kadeh:

“Hey aman hey!.. Ben bir dilbere kıydım. Ne yapayım?” diyorken içeriden bir gürültü işitilmiş. Derebeyi, Ali Bey biraz işi anlar gibi olmuş, sesin geldiği tarafa gelmiş, İsmail Ağa’nın içki içtiği odanın kapısını açmış, İsmail Ağa hiç ummadığı bir zamanda, ağası Ali Bey’in karşısında durduğunu görünce titreyerek ayağa kalkmış. Ali Bey, İsmail Ağa’ya:

“Ben seni rakı masası başında oturup nara atman için değil, karımın ve konağımın ben gelene kadar namusunu korumak için bırakmıştım.” demiş ve korkularından titreyen uşaklara dönerek:

“Derhâl bu herifi zindana atınız.” demiş. İki uşak İsmail Ağa’nın kollarından tutarak onu kızın hapsoldüğü zindana atmışlar. Ali Bey iki cariyeyi çağırarak:

“Bana bütün olup bitenleri anlatınız.”

Kızlardan biri, saçının arasında sakladığı Dildirip Hanım’ın vasiyetnamesini çıkararak Ali Bey’e vermiş. Ali Bey vasiyetnameyi okuyunca gözleri büyümüş. Yüzü balmumu gibi sararmış:

“Eyvahlar olsun! Ben karıma da kendime de yapacağımı yapmışım!..” demiş.

Kızlara dönerek:

“Haydi kızlar, sizinle beraber Dildirip’i bulmaya çıkalım! Belki mezarını buluruz.” demiş. Az gitmişler, uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Bir de arkalarına bakmışlar ki bir arpa boyu yol gitmişler. Her ne hâl ise bin bir zorluk ve sefaletten sonra, kızın başının vurulduğu tepeye varmışlar. Ali Bey uçurumdan bakarak:

“Aman kızlar, bakın şurada bir kulübe var. Aşağı inelim, orada gezen delikanlıya soralım.” demiş.

Hemen aşağı inmeye hazırlanmışlar. Dildirip Hanım aşağıya üç adamın indiğini görmüş ve onlara dikkatle bakmış ve içini çekerek:

“Ah! Ah! Şu gelen adam Ali Bey’e ne kadar da benziyor. Galiba ben artık hayaller görmeye başladım.” demiş.

Ali bey de aynı dakikada:

“Şu delikanlının gözleri Dildirip’ime ne kadar da benziyor.” diyerek kulübeye yaklaşmışlar.

Dildirip Hanım, Ali Bey’i görür görmez tanıyarak:

“Aliciğim, Aliciğim!” diyerek ona doğru koşmuş.

Arkadan bir ses duymuşlar:

“Anneciğim, anneciğim, o adama niçin sarılıyorsun, sonra seni hap der, yutar, ben de annesiz kalırım!..” diye ağlamış.

Dilfirip Hanım da kendisinden başkasını görmeyip vahşilik eden çocuğuna:

“Hayır yavrucuğum. O umacı değil, senin babandır.”

Çocuk yine ağlayarak:

“O benim babam değil, o umacı...” demiş.

Ali Bey koşarak çocuğu kucaklamış. Hep beraber saraya dönmüşler. Kız da olanı biteni anlatmış. Ali Bey, İsmail Ağa’yı zindandan çıkararak sormuş:

“Kırk satır mı istersin, yoksa kırk katır mı?” demiş. O da:

“Kırk satır düşman boynuna, kırk katır isterim ki, birine bineyim, diğerlerini de satayım.” demiş.

Bir katırın kuyruğuna bu hain ve alçak herifi bağlamışlar. Katır koştukça o da koşmuş, her parçası bir dağda kalmış. Onlar da sarayda rahatça mesut yaşarlarken daldan üç elma düşmüş; biri söyleyene, biri dinleyene, biri de yazana...

Emir Nur

Bir varmış, bir yokmuş, evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, deve tellal iken, sıçan berber iken bir hakan varmış. Kara baklayı çok severmiş. Her yıl bir tarla ektirmiş, tam bakla vereceği sırada bir at gelir, bütün baklaları yermiş. Padişah bir yıl tarlanın etrafını karasakızla² donatmış; at yine gelmiş, tarlaya girerken karasakıza yapışakalmış... Atı tutmuşlar, Hakanın has ahırına koymuşlar. Bu at, ahırda durmadan kışnermiş. Hakan'ın büyük kızı ahıra gitmiş, at yine susmamış... Hakan'ın en küçük kızı gelince at derhâl kışnemesini kesmiş. Bu kız, atın yanından ayrıldığı zaman at kışnıyor, fakat yanına gelince susuyormuş.

Hakan'ın kızı bir gün atın yanında otururken at birdenbire güzel bir delikanlı olmuş. Bu arada olanlardan habersiz olan Padişah, kızlarını evlendirmek istemiş. Büyük kızını başvezirin oğluna, ortanca kızını da ikinci vezirin oğluna vermiş. Küçük kızını da ortanca vezirin oğluna vermek istemiş. Fakat kız, bu gençle evlenmek istememiş, kendisine niçin istemediği sorulunca:

“Ben has ahırdaki al atımla evleneceğim.” dermiş.

Padişah hiddetlenmiş. Israr etmiş; fakat kız aldırmamış, nihayet küçük kız al atla evlenmiş.

Bir gece kız, has ahıra giderek atı almış. Saraydan beraber kaçarak şehrin تنها bir köşesine bir kulübe yapmışlar. Burada at, yine birdenbire silkinerek hoş bir delikanlıya dönüşmüş. Çocuk kazanır, beraberce geçirir giderlermiş.

Günün birinde Padişah, kızlarının düğününü yapmak istemiş. Dört tarafa okuyucular, uşaklar göndermiş. Düğüne başlanmış. Oğlan demiş ki:

“Ben bir kır atlı olacağım; sakın beni kimseye tanıtmayasın. Eğer tanıtırsan ben bir kuş olur, uçarım, beni bir daha da bulamazsın!..”

Kız babasından gizli, saraya girmiş. Sarayda ona herkes demiş ki:

“Sen de ortanca vezirin oğlu ile evlenmiş olsaydın böyle güzel düğünün olurdu!..”

Bu sözler kızın çok gücüne gitmiş.

Dayanamayarak:

“Siz benim kocamı görseniz bana hak verirsiniz!” diye meydanda at oynatan bir delikanlı olan kocasını göstermiş. Kocasını bu anda bir silkinmiş ve derhâl bir kuş olarak sarayın penceresine konmuş.

Kuş dile gelerek:

“Sırrımızı söyledin, beni bundan sonra bu diyarda bulamayacaksın. Ben bir devim, devler diyarına gidiyorum. Ayağına demir çarık, eline de bir demir asa alıp beni yıllarca arasan yine bulamazsın!.. Benim adım Emir Nur'dur. Hakkını helal et.” diyerek sarayın penceresinden uçup gözden kaybolmuş. Kız, sevgilisini kaybedince günlerce ağlamış.

Ayaklarına demir çarık giyerek yola koyulmuş. Dere tepe düz giderek Bakır Dağı'na varmış. Orada bir kıza rastlamış. Kıza demiş ki:

Bakır nalın giyen kız
Bakır ibrik alan kız
Kız Allah'ın seversen
Emir Nur'u gördün mü?

Kız da:

“Aradığın adamı Gümüş Dağı'nda bulursun!” demiş.

Kız oradan yola koyulmuş, Gümüş Dağı'na gitmiş, orada yine bir kıza rastlamış.

Gümüş nalın giyen kız

² Karasakız: Zift.

Gümüş ibrik alan kız
Kız Allah'ın seversen
Emir Nur'u gördün mü?

O kız da:

“Emir Nur'u, Altın Dağı'nda bulursun.” deyince kız yine yola revan olmuş. Nihayet Altın Dağı'na varmış. Çeşme başında bir kıza rast gelmiş.

Bu kıza:

Altın nalın giyen kız
Altın ibrik alan kız
Kız Allah'ın seversen
Emir Nur'u gördün mü?

Deyince kız:

“Kız sen onu ne yapacaksın, o benim nişanlımdır. Bu suyu ona abdest suyu götürüyorum.”

Hakanın kızı, dev kızının ibriğinden su içme bahanesiyle Emir Nur'un nişan yüzüğünü ibriğine takmış, kız suyu eve götürmüş. Dev kızı ibrikten su dökerken, kızın yüzüğü önüne düşmüş...

Emir Nur kızdan sormuş:

“Bu yüzük ne?” demiş.

Kız da:

“Bilmiyorum!”

“Sen çeşme başında kimi gördün?”

Kız da:

“Ben çeşme başında bir kız gördüm.” demiş.

Emir Nur, çeşmenin başına gelmiş ve kızı görünce şaşırılmış ve kıza demiş ki:

“Ben şimdi seni anneme götüreceğim. Annemi bir sac başında ekmek yaparken göreceksin, sen eve gelir gelmez annemin memelerini emersin, bu suretle onun çocuğu olursun, böylelikle o seni yemez.”

Biraz sonra, beraberce devin evine gitmişler; Dev Anası'nı ekmek yaparken görmüş, çaprazlama memelerini arkasına atmış kız hemen memelerini alarak emmeye başlamış.

Dev Anası haykırmış:

“Seni gidi, mememi emmeseydin, seni çoktan yutardım.” dedikten sonra biraz dolaşmış ve kıza:

“Ben şimdi babanla gidiyorum. Sen evi süpür, süpürme... Yatağı devşir, devşirme... Su küpünü de gözyaşıyla doldur.” diyerek gitmiş, zavallı kız ne yapacağını şaşırılmış.

Emir Nur, imdadına yetişmiş:

“Anamın bu sözlerinden maksadı, ‘Yatağı yerden topla, yarısını yerde bırak... Evi süpür, süprüntüleri köşede bırak.’ demektir. Küpü de tuzlu su ile doldur.”

Kız da Emir Nur'un dediği gibi yapmış. Dev karısı akşamüzeri evine dönmüş, dediklerinin aynen yapıldığını görünce:

“Sen bunları bilemezdin. Bunları sana Emir Nur öğretmiş.” diyerek köpürmüş. “Emir Nur, teyzesinin kızıyla evlenecek, sen şu torbayı kuş tüyüyle doldurup getireceksin. Ona yastık yapacağız.” demiş.

Emir Nur yetişerek:

“Şu dağın arkasına git! Kuşlar yuvalarından çıkınca, onlara, Emir Nur evlenecek, birer tüy veriniz, dersin. Onlar derhâl senin önünü tüylerle doldururlar, sen de bu tüyleri buraya getirirsin.” demiş.

Kız da Emir Nur'un dediği gibi yapıp tüyleri getirmiş. Dev Anası tüylerin geldiğini görünce kızarak:

“Bunu sana Emir Nur öğretti. Öyle ise git şu dağın ardındaki bacımgildeki çalgı takımını al gel!..” demiş. Kız yine ağlamaya başlamış.

Emir Nur, kıza:

“Şu yoldan gidersin, önüne kan ve irin akan bir su çıkar. Geniştir, geçemezsin. Ne güzel sudur, diyerek o sudan içersin. Su yol verir, geçersin! Sonra bir pıtırak tarlası gelir. Ah ne güzel çimen der, onları okşarsın. O da sana yol verir, geçersin. Daha sonra önüne, ağzında et bulunan bir at görünür, biraz daha ötede önünde ot bulunan bir köpek gelir. Otu atın önüne, eti de köpeğin önüne atarsın, o zaman sana yol verirler, geçersin! Teyzemin evine gelirsın. Ben çalgı takımını istiyorum, dersin. O seni yemek için dişlerini bilemeye gider. Sen dolaptan çalgı takımını alır, arkana bakmadan gelirsın. Yalnız çalgı takımını açma.” demiş.

Hakanın kızı, Emir Nur’un dediklerini aynen yapmış ve çalgı takımını getirmiş. Amma gelirken kutuyu açmış, kutunun içinden iki kurt çıkmış ve hemencecik kaçmışlar. Kız oturup ağlamış. Emir Nur yetişmiş, kurtları bulup yerine koymuş, kız Dev Anası’na çalgı takımını vermiş. Dev yine köpürmüş; fakat bütün bunlara rağmen Emir Nur’u, teyzesinin kızı ile evlendirmiş, kızı da kapının önüne koymuşlar. Emir Nur, gece dev kızını kesmiş, Padişah’ın kızını da alarak kaçmış. Dev Anası sabahleyin kızı kanlar içinde görünce meseleyi anlamış, derhâl küçük bacısını Emir Nur’un arkasına göndermiş.

Emir Nur arkalarından gelen beyaz dumanı görünce:

“Bu gelen benim küçük teyzemdir, bizi yer, şimdi ben bir küp olurum, sen de bir tas olursun.” demiş.

Böyle yapmışlar, teyzesi gelmiş, küpten bir su içip gitmiş, bunları bulamamış, evine dönünce Dev Anası:

“Ah işte o kız tas, oğlum da küptü... Niçin getirmedi?” demiş. Bunun üzerine büyük teyzesini yola çıkarmış.

Emir Nur tekrar bir beyaz dumanın geldiğini görünce kızı bir sopa, kendisini de bir baş tarağı yapmış. Cadı teyze gelmiş.

Sopaya sormuş:

“Ey sopa baba, buradan bir oğlan ile bir kız geçti mi?”

Ondan bir söz alamayınca baş tarağına sormuş. Ondan da bir cevap alamayarak Dev Anası’na gelmiş.

“Bir sopa ile bir baş tarağına rastladım, onlara sordum. Onlar bir şey görmemişler.” deyince Dev Anası tekrar hiddetlenerek:

“İşte anladım, sen de onları getiremedin! Ben onları şimdi nasıl bulurum!” diyerek bir küpe binmiş, bir süpürge çöpü yakmış ve uçarak yola çıkmış. Emir Nur, tekrar arkasına bakmış, bu defa kara bir bulutun geldiğini görünce:

“İşte şu gelen annemdir. Ondan kurtuluş çok zordur.” demiş.

Kızı bir kavak yapmış, kendisi de bir yılan olup kavağa sarılmış. Dev Anası büyük gürültülerle gelerek kavağa saldırmış. Kavağı dövüyor; fakat yılan bunu hep karşılıyormuş. Dev Anası kavağı kesmek istemiş; fakat oğlu sarılı olduğundan kavağı kesememiş. Nihayet Dev Anası kızmış, ancak kavaktan bir dal koparıp tekrar küpüne binerek uçup gitmiş.

Emir Nur, kıza:

“Silkin!..” deyince, kız tekrar bir kız olmuş. Fakat serçe parmağı yokmuş. Dev Anası kesmiş. Kız acısına katlanmış, yola koyulmuşlar.

Emir Nur:

“Artık kurtulduk!..” demiş. Kızın memleketine gelmişler. Kızın babasının sarayına gelerek başlarından geçenleri babasına anlatmışlar. Babası, onları affetmiş, bu suretle küçük kıza düğün yapılarak kırk gün, kırk gece eğlenmişler. Muratlarına ermişler...

İlik Sultan

Bir varmış, bir yokmuş, evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir hakan varmış. O hakanın da hiç çocuğu olmuyormuş. Hakan günün birinde seyahate çıkmış, yolda bir dervişe rastlamış, derdini bu dervişe anlatmış. Derviş de ona:

“Şu elmayı al, yarısını sen ye, yarısını da Sultan Hanım’a yedir. Tanrı size bir evlat verecektir!..” demiş.

Hakan bu elmayı alarak geri dönmüş ve elmayı karı koca yemişler. O geceden itibaren Tanrı onlara bir kız evlat vermiş. Bu kızın alnında “Maşallah” yazılı imiş. Hakan ona yeraltında bir saray yaptırmış. Kıza sütüne ve bir de dadı tutmuş, kız bu yeraltı sarayında büyüyormuş. Kız büyüyünceye kadar ona ilik yedirmişler. Kız, on beş yaşına kadar bu saraydan bir yere çıkmamış. Bir gün ilik yerken ağzına bir kemik gelmiş. Bu kemiği dışarı atayım derken kemik, tepe camına gelmiş ve cam kırılmış. Bu camdan keskin bir ışık içeri düşmüş. Kız bu ışığı merak edip pencereden dışarı bakmış. Kar yağıyormuş. Yoldan iki kişi geçiyormuş.

Birbirlerine:

“Hint hakanının oğlu, bu kar gibi beyaz, yanakları kırmızı, karabiber gibi benleri var.” diyorlarmış. Kız bu sözleri duyunca Hint hakanının oğluna âşık olmuş. Kız da Horasan hakanının kızı imiş. Kız, günler geçtikçe sararıp soluyormuş.

Hakan sütüneye ve dadısına:

“Kızıma ne oldu? Bunu bana söyleyiniz, herhâlde sebebini biliyorsunuzdur.” demiş.

İçlerinden biri:

“Kızın hastalığı nedir anlar, size bildiririm.” demiş.

Kızı hekimlere göstermişler.

Onlar da:

“Bu kız sevda çekiyor!” demişler.

Hakan da, hangi hekim sevda çekiyor derse, hemen onun başını vurduruyormuş.

Bir gün kızın cariyesi, Sultan’a:

“Sultan’ım, derdin nedir, niçin böyle sararıp soluyorsun, bana söyle, belki derdine bir çare bulurum?” demiş.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.